Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Kokonaisturvallisuuden toimintamalli

Ja ajankohtaiset painopisteet

3.11.2026

HS 22.10.2026 Kamala luonto

Turvallisuusympäristö muuttuu?

- Suomen Nato –jäsenyys
- EU:n muuttunut rooli turvallisuustoimijana
- Kansalliset kokemukset kriiseistä ja häiriötilanteista
- Teknologinen kehitys ja digitalisaatio
- Ilmastonmuutos
- Informaatioympäristö
- Talouspolitiikka
- Kulttuuri
- Yksilön roolin korostuminen

Joint exercises turn networks into operational capability.

Kyse suomalaisen yhteiskunnan kriisinkestävyydestä - sen ylläpitämisestä ja vahvistamisesta

§ Toiminnan lähtökohtana normaaliolojen järjestelyt ja lainsäädäntö.

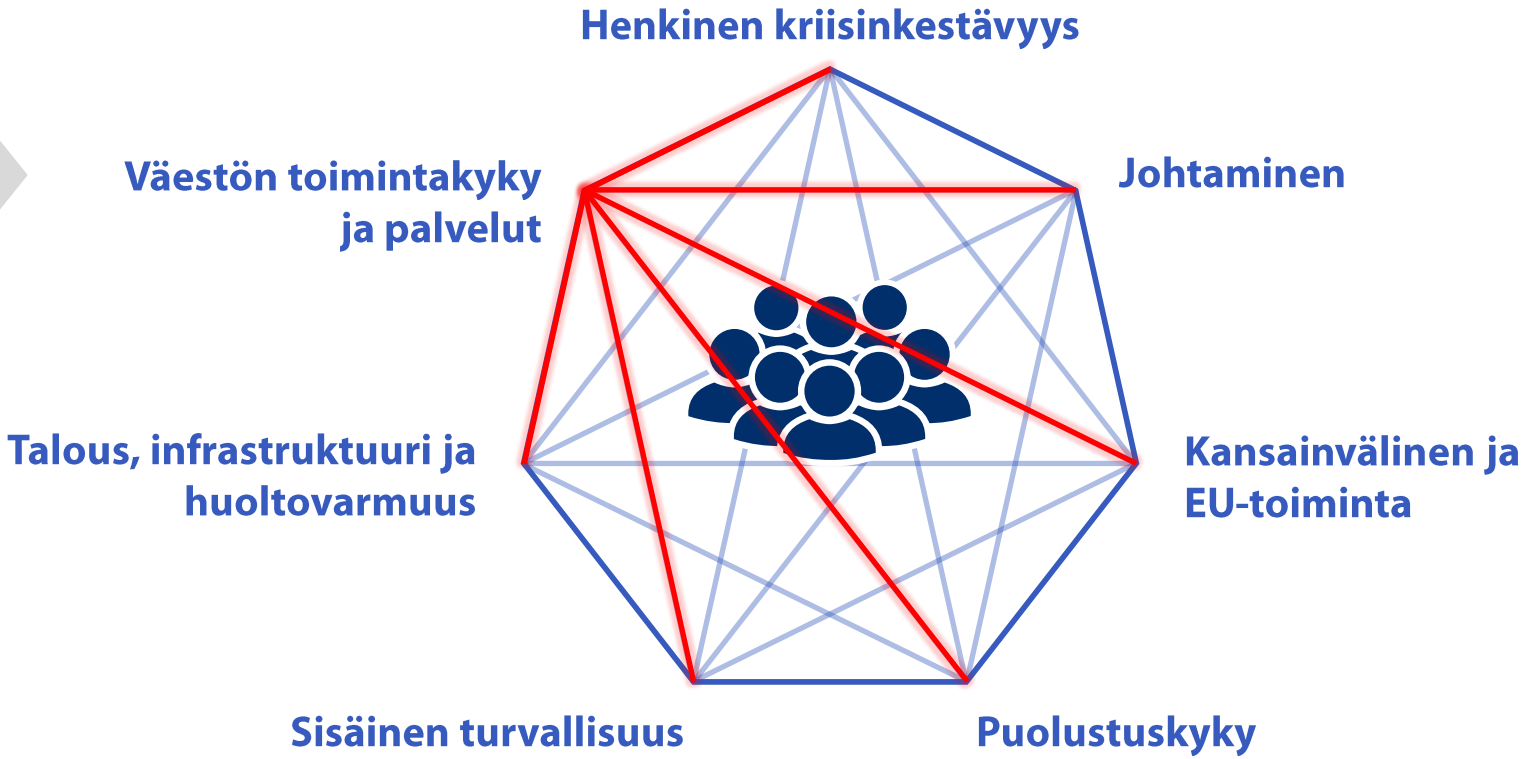
Strategiassa ei määritetä toimijoille uusia tehtäviä tai vastuita, vaan kuvataan nykytilaa yhtenäisen toimintaperustan vahvistamiseksi.

Viranomaiset, elinkeinoelämä, järjestöt ja kansalaiset yhdessä.

Tavoitteena turvata yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömät, kaikissa tilanteissa ylläpidettävät Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Uhka yhteen vaikuttaa kaikkiin

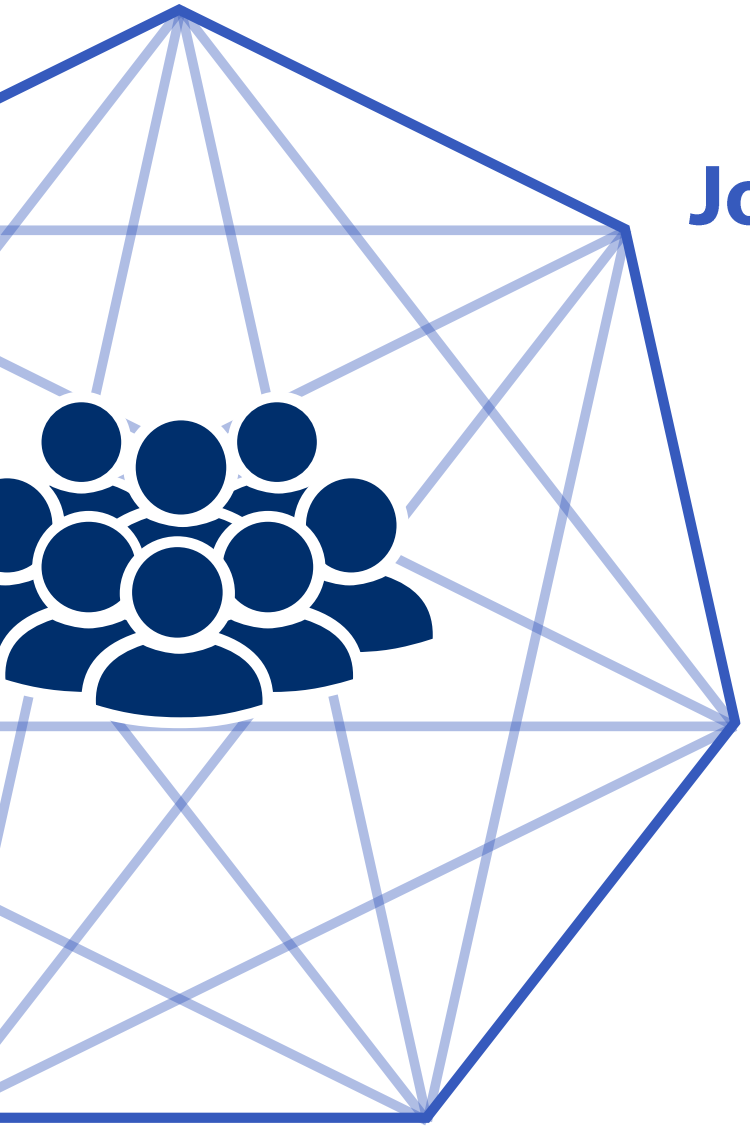

Yhden alueen turvaaminen vahvistaa kaikkia

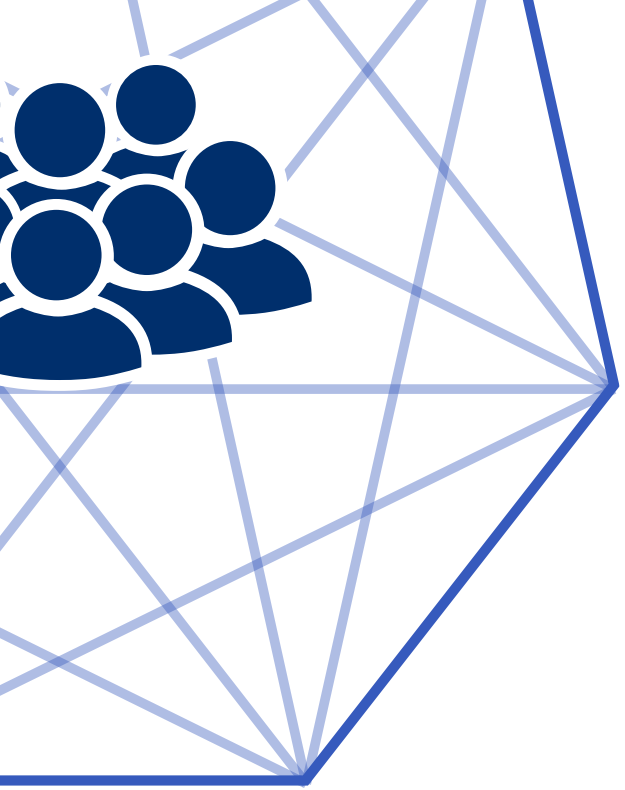
Varautuminen & vaste

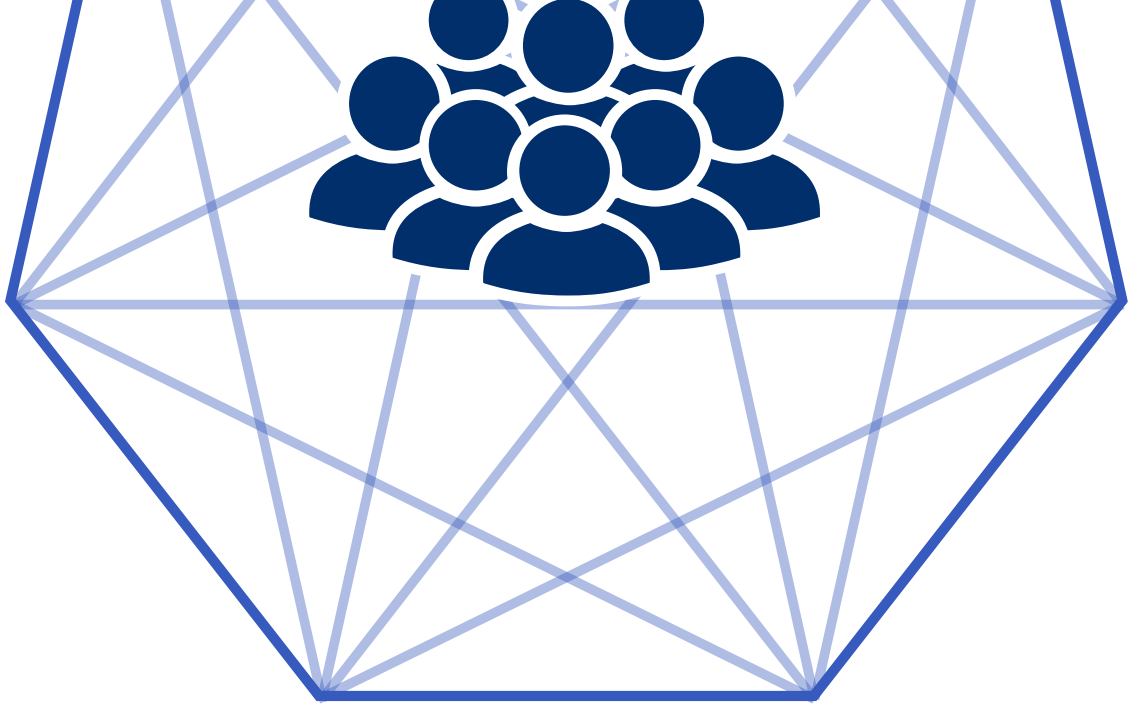
Johtaminen

1. Valtion ylimmän johdon päätöksenteon tukeminen ja toimintaedellytysten turvaaminen (**VNK**)
2. Valtion ylimmän johdon tilannekuvan ylläpitäminen (**VNK,** muut)
3. Viestinnän toimivuus (**VNK,** muut)

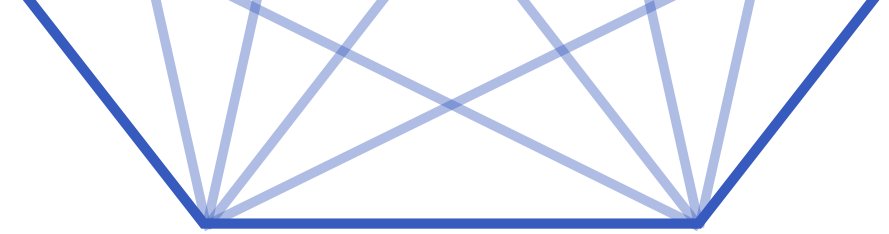
Kansainvälinen ja EU-toiminta

4. Suomen toiminta Euroopan unionissa; EU-asioiden kansallisen valmistelun ja käsittelyn, yhteisvastuun sekä keskinäisen avunannon turvaaminen (**VNK**, muut)
5. Kansainvälisten suhteiden ylläpitäminen ja kehittäminen (**UM**, muut)
6. Kansainvälinen kriisinhallinta, humanitaarinen apu sekä kansainvälinen pelastustoiminta (**UM**, PLM, SM, VNK, STM, OM)
7. Suomalaisten suojelu ja avustaminen ulkomailla (**UM**)
8. Suomen ulkomaankaupan sujuvuuden varmistaminen (**UM**, TEM, MMM, SM, LVM, VM, STM, muut)

Puolustuskyky

9. Suomen sotilaallinen puolustaminen (**PLM**)
10. Kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittaminen (**PLM**, muut)

Sisäinen turvallisuus

11. Oikeusjärjestelmän toimintakyvyn turvaaminen (**OM**, SM)
12. Vaalien toimeenpanon ja demokratian edellytysten turvaaminen (**OM**)
13. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen (**SM**)
14. Yhteiskuntajärjestystä vaarantavan rikollisuuden torjunta (**SM**, OM)
15. Rajaturvallisuuden varmistaminen (**SM**)
16. Ulkomaan tavaraliikenteen toimitusketjujen turvallisuuden ja tavaraturvallisuuden varmistaminen (**VM**)
17. Väestön suojaaminen (**SM**)
18. Meripelastuksen suorituskyvyn varmistaminen (**SM**)
19. Hätäkeskustoiminta (**SM**, STM)
20. Pelastustoimi (**SM**, STM)
21. Maahanmuuton prosessien turvaaminen (**SM**, UM, TEM)
22. Laajamittaisen tai välineellistetyn maahantulon hallinta (**SM**)
23. Ympäristövahinkojen torjunta ja ennaltaehkäisy (**SM**, YM, LVM, TEM, PLM)
24. Biologisiin uhkiin varautuminen (**STM**, MMM, PLM, YM, UM, SM, VM, TEM)
25. Säteilyvaaratilanteisiin varautuminen (**STM**, SM, MMM, YM, PLM, TEM)
26. Kemikaaliuhkiin varautuminen (**STM**, SM, YM, PLM, TEM, LVM, VM)

Talous, infrastruktuuri ja huoltovarmuus

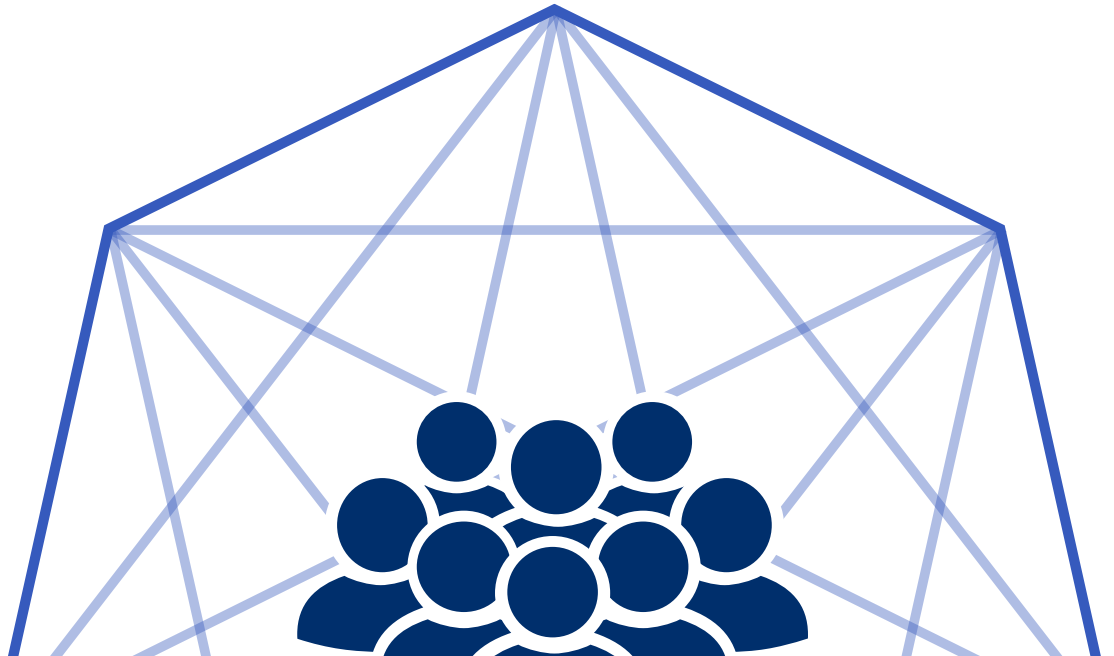
27. Taloudellisten voimavarojen hankkiminen ja kohdentaminen (**VM**)
28. Rahoitusjärjestelmän toiminnan turvaaminen (**VM**)
29. Julkisen hallinnon toimintaedellytysten ja palvelujärjestelmän toiminnan turvaaminen (**VM**, SM, muut)
30. Vakuutustoiminnan turvaaminen (**STM**)
31. Energiahuollon turvaaminen (**TEM**)
32. Sää- ja olosuhdepalvelujen saatavuuden varmistaminen (**LVM**)
33. Liikenneverkkojen ja –palveluiden sekä huoltovarmuuteen liittyvien kuljetusten varmistaminen (**LVM**, TEM, CM, STM, SM, PLM)
34. Viestintäverkkojen ja palveluiden saatavuuden, turvallisuuden ja toimintavarmuuden varmistaminen (**LVM**)
35. Kyberturvallisuuden yhteistoimintamallin ylläpitäminen (**LVM**, muut)
36. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien toimivuuden sekä keskeisten tarvikkeiden saatavuuden turvaaminen (**STM**, TEM, VM)
37. Ympäristön muutosten, luontokadon ja ilmastonmuutoksen havainnointi ja seuranta sekä niistä aiheutuvien uhkien torjunta ja muutoksiin varautuminen (**YM**, MMM, muut)
38. Jätehuollon turvaaminen (**YM**)
39. Rakentamisen turvaaminen (**YM**)
40. Asumisen turvaaminen (**YM**)
41. Vesihuollon turvaaminen (**MMM**, STM, YM)
42. Tulva- ja kuivuusriskien hallinta ja patoturvallisuuden varmistaminen (**MMM**)
43. Työvoiman saannin turvaaminen (**TEM**)
44. Elintärkeän teollisuus- ja palvelutuotannon turvaaminen (**TEM**)
45. Elintarvike- ja päivittäistavarahuollon turvaaminen (**MMM**,TEM, STM, UM, VM)
46. Avaruuspalveluiden saatavuuden varmistaminen (**TEM**, LVM, PLM, SM, UM, MMM, YM, OKM)

Väestön toimintakyky ja palvelut

47. Sosiaaliturva: toimeentulon turvaaminen (**STM**)
48. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen turvaaminen (**STM**)
49. Kasvatus-, koulutus- ja tutkimusjärjestelmän ylläpitäminen (**OKM**)

50. Kulttuuripalvelujen ylläpitäminen ja kulttuuriomaisuuden suojelu (**OKM**)
51. Hengellisen toiminnan edellytysten turvaaminen (**OKM**)
52. Nuorisotyön ja –toiminnan sekä liikunnan kansalaistoiminnan ylläpitäminen (**OKM**)
53. Viestintä (**Kaikki**)
54. Syrjäytymisen ja eriarvoisuuden ehkäiseminen (**STM**, OKM, TEM)
55. Vapaaehtoistoiminnan edistäminen (**Kaikki** ministeriöt ja järjestöt)
56. Väestön toipuminen (**Kaikki** ministeriöt ja järjestöt)

Henkinen kriisinkestävyys

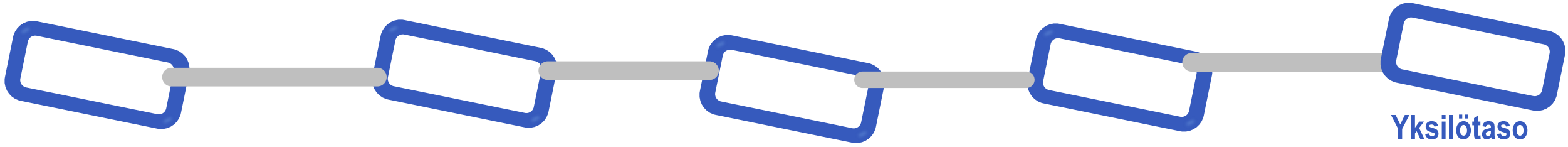

Painopisteet

Vahva kokonaisturvallisuus –Kriisinkestävä yhteiskunta

Ukrainan opit strategisten tehtävien näkökulmasta

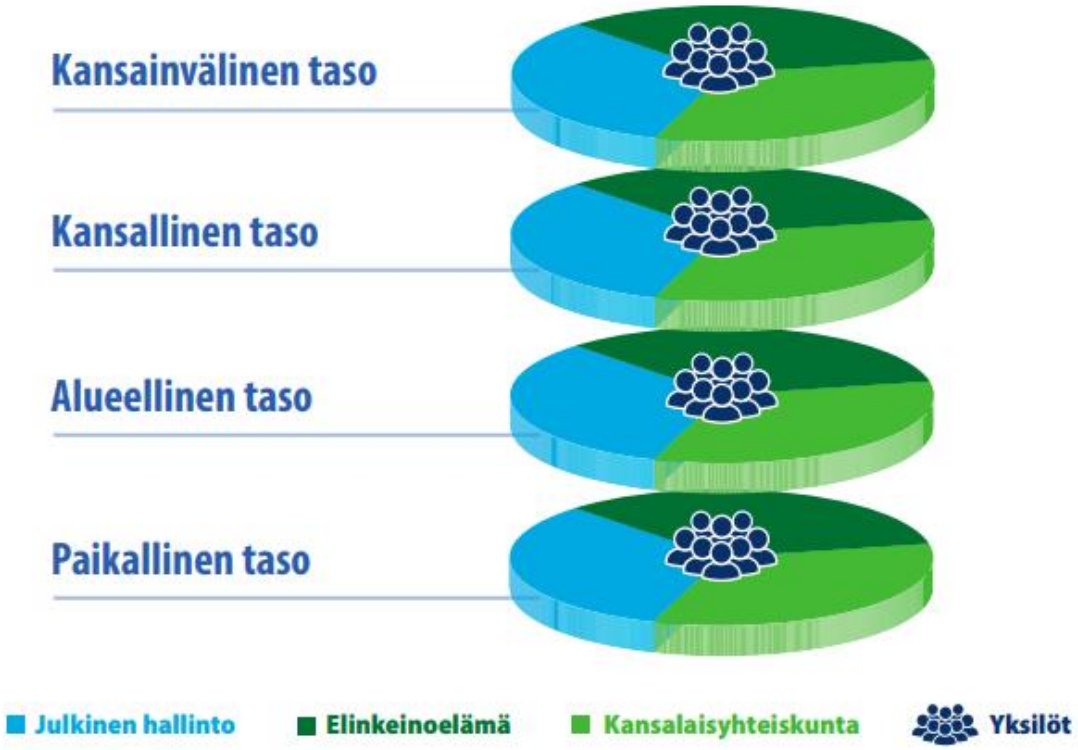
Kokonaisturvallisuuden ketju –strategisten tehtävien hoitaminen ja vahvistaminen

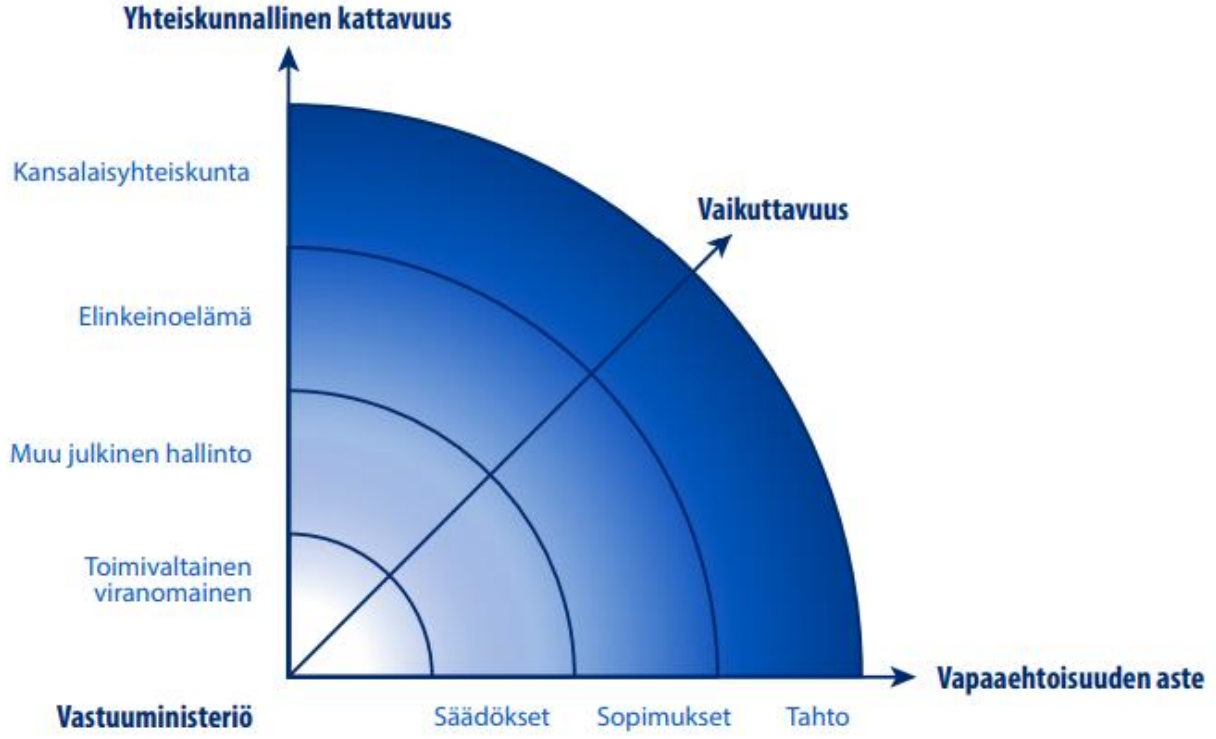

- Ihminen on kokonaisturvallisuuden ytimessä
  - Hyvin johdettuna, koulutettuna ja tuettuna tärkein voimavara
- Yhteistyö yhteistoiminnaksi
- Yhteiset tavoitteet, arvostus, sitoutuminen ja LUOTTAMUS
- Mitään toiminnan tasoa tai toimijaa ei tule nähdä vain kriisin aikana käyttöön otettavana lisäresurssina. Yhteistoiminta varmistetaan hyvän sään aikana.

Yhteiskunnan sektorit ja toiminnan tasot

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN ELINTÄRKEÄT TOIMINNOT

Lähde: Ari-Pekka Meuronen, riskienhallintapäällikkö, Lappeenrannan kaupunki

Ylläpitää peruspalvelut mm. sähkön-, lämmön- ja vedenjakelu, koulut, päiväkodit, katujen auraus, joukkoliikenne, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä aktiivinen viestintä näiden saatavuudesta

Ylläpitää oman palvelutuotantonsa ja tiedottaa siitä aktiivisesti. Tekee yhteistyötä viranomaisten kanssa ja edistää kansalaisten omatoimista varautumista sekä kumppanien toimintaedellytyksiä

Johtaa omia palveluitaan ja konserniyhtiöitä, edistää sidosryhmien toimintaa ja tukee viranomaisia. Ylläpitää tilannekuvaa ja viestii aktiivisti Varautuu hajauttamaan johtamis-toimintansa ja toimimaan suojatiloissa.

Huolehtii vakaasta taloudesta ja vakuutuksista. Turvaa kriittiset toiminnot sähkön, lämmön, veden kaikissa oloissa Toteuttaa kestävää kaavoitusta ja rakentamista.

Rakentaa ja ylläpitää EU-yhteistyötä ja muita kv-verkostoja
Huolehtii kv-edunvalvonnasta ja kv-rahoituksen saatavuudesta
Ystävyyskaupunkitoiminta

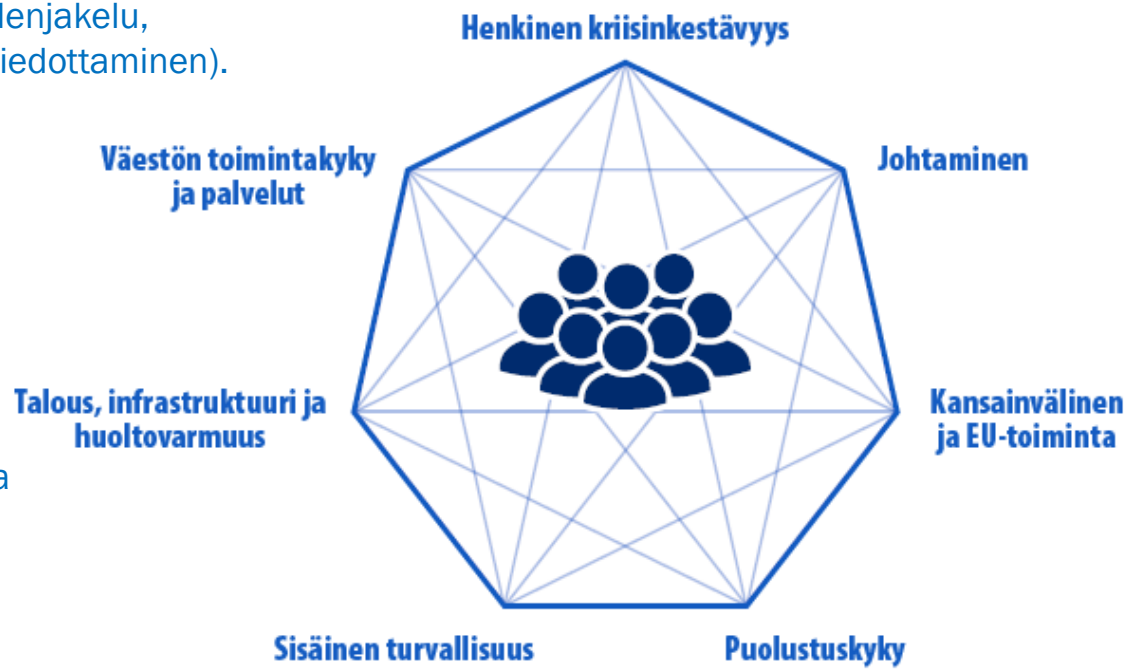
Pitämällä omat palvelunsa kunnossa edistää turvallisuuden tunnetta ja yhteiskuntarauhaa Toimii yhteistyössä poliisin ja pelastustoimen kanssa. Järjestää vaalit. Varautuu mahdolliseen laajamittaiseen maahantuloon . Pitää omat väestönsuojansa kunnossa

Pitää valmiussuunnitelmansa ja materiaalisen varautumisen ajan tasalla ja huolehtii henkilöstön varautumiskoulutuksesta.
Toimii yhteistyössä Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kanssa ja tukee niiden toimintaa
Osallistuu aktiivisti erilaisiin valmiusharjoituksiin.

AVAK- apua kunnalle, väylä vapaaehtoistoimintaan

AVAK-toiminnan tarkoitus on ylläpitää väestön toimintakykyä ja tarjota puuttuvia palveluita. Väestön toimintakykyyn vaikuttaa jo tieto siitä, että kuntaorganisaatio tai viranomainen on varautunut erilaisiin häiriötilanteisiin ja, että siihen on valmis toimintamalli olemassa (esim. vedenjakelu, mobiililaitteiden lataamispaikka, tiedottaminen).

AVAK-tilannehuonekoulutus ja-harjoittelu vahvistaa kunnan työntekijöiden ja kuntalaisten kriisitilanteiden hallintaa ja resilienssiä. AVAK-mallista on käytössä valtakunnallinen Maanpuolustuskoulutus MPK:n koulutusohjelma.

AVAK-toimintamalli tukee kunnan ja viranomaisten päätöksentekoa tehokkaamman tilannekuvan muodostamisen myötä.

AVAK-tilannehuoneeseen koulutetuista suuri osa on vapaaehtoisia kuntalaisia ja järjestöjen jäseniä. Vapaaehtoisten käyttö tukemassa kunnan toimintoja tuo tarvittavaa lisäresurssia sekä erikoisosaamista (esim. radioamatöörit).

AVAK-toimintamalli on monistettavissa muihin maihin. Malli voidaan käyttää tukemassa viranomaisen toimintaa hallitsemattoman maahantulon vastaanottamisessa.

AVAK-tilannehuone ja –palveluntuottajat tukevat kuntaa ja viranomaisia erilaisissa häiriötilanteissa sekä sen avulla voidaan varmistaa kuntalaisten palvelujen saatavuutta.

AVAK-yhteistyö paikallisjoukkojen kanssa lisää paikallistuntemusta ja tilannekuvaa paikallisesti. AVAK-tilannehuone voi välittää tietoa esim. paikallisjoukoille.

Heikki Saarnio, johtava valmius- ja turvallisuusasiantuntija, Kirkkonummen kunta ja
Kati Aaltio, turvallisuusasiantuntija ja AVAK-kurssinjohtaja, Nurmijärven kunta

Maaseudulla korostuu kylien yhteisöllinen varautuminen

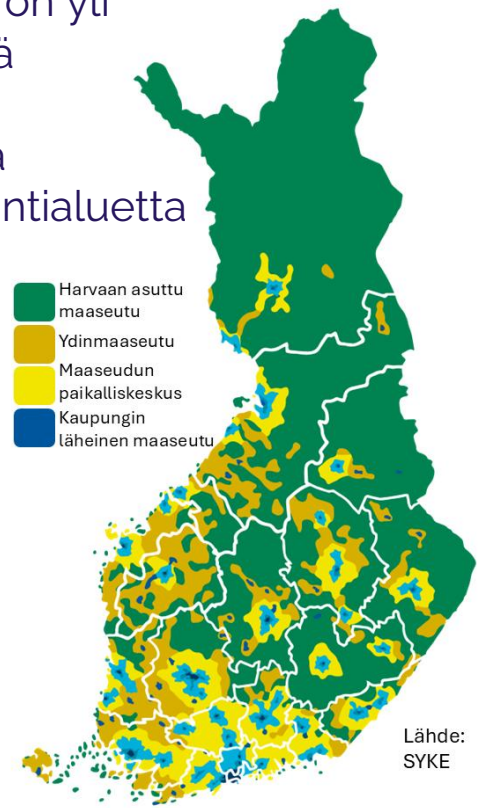

KYLÄVARA.FI

Suomi on Euroopan maaseutumaisin maa:
pinta-alasta on
- ✓95 % maaseutua
- ✓70 % harvaan asuttua

Suomessa on yli
4 000 kylää
vrt.
308 kuntaa
21 hyvinvointialuetta

Lähde: SYKE

Suomen Kylät
Finlands Byar

Euroopan unionin osaraholttama

Turvallisuus lähtee yksilöstä

Yksilötasolta kumpuava luottamus ja yhteistyö toiminnan eri tasoilla ja niiden välillä on yhteiskunnan koossapitävä voima kaikissa olosuhteissa!

Kuva: 72tuntia.fi

Perustan muodostaa yksilöiden toimintakyky sekä turvallisuutta vahvistavat **tiedot, taidot ja asenne**.

Kuva: pelastustieto.fi

Yksilöiden ja yhteisöjen ymmärrys **roolistaan osana suurempaa kokonaisuutta** varmistaa rajallisten resurssien tehokkaan hyödyntämiseen.

Kyse on yksilön suhteesta ihmisiin ja yhteisöihin ympärillään

Luottamus, suvaitsevaisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä turhien vastakkainasetteluiden kitkeminen.

Demokraattinen ja avoin yhteiskunta on haavoittuvainen, mutta lopulta myös kestävin järjestelmä.

https://www.eoppiva.fi/koulutukset/kokonaisturvallisuus-kuuluu-kaikille/

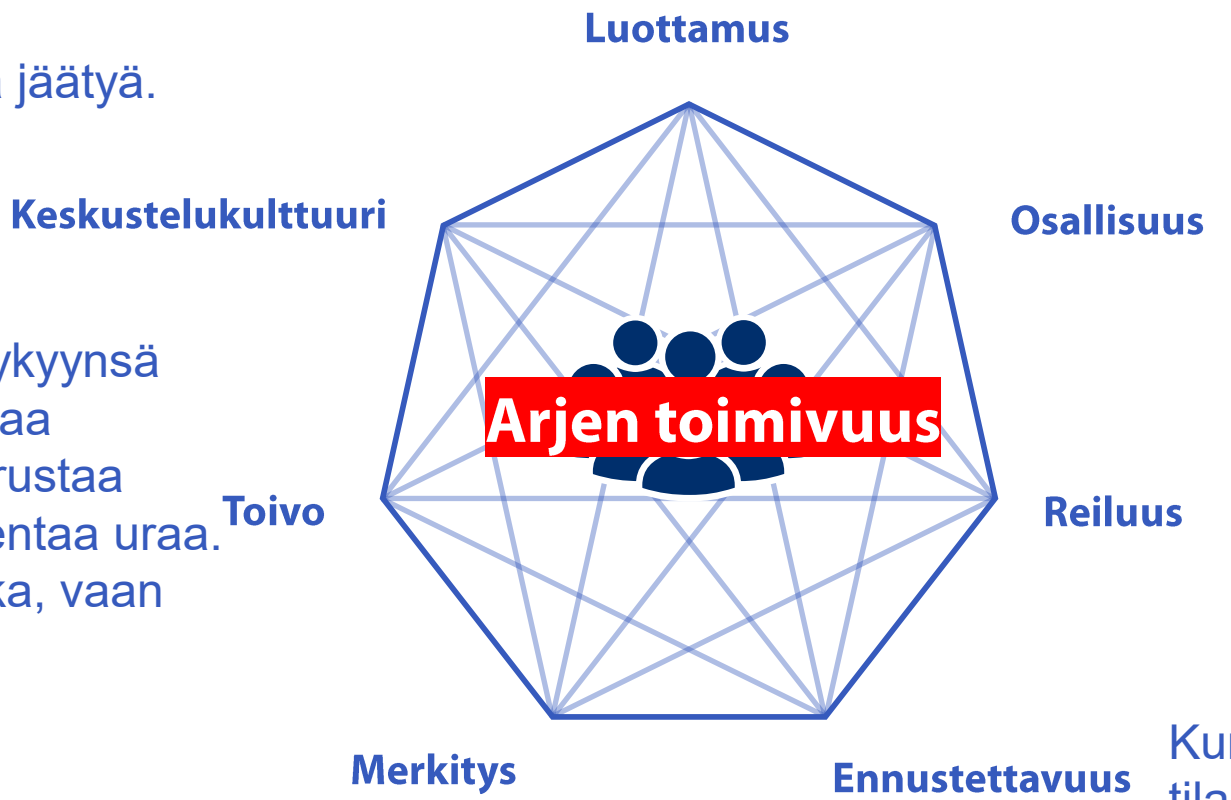
Onnellisuus

Turvallisuuden inhimillinen ydin

Keskustelukulttuuri vääristyy, kun toisin ajattelevasta tulee väärä ihminen. Yhtenäisyys ei kestä, jos ihmiset eivät enää puhu keskenään tai jos puhuvat vain omilleen. Silloin kun maailma kuumenee, keskustelukulttuuri ei saa jäätyä.

Vahva luottamus viranomaisiin. Kun luottamus rapautuu, turvallisuus ei romahda yhdellä hetkellä. Se haurastuu hiljalleen.

Tunne siitä, että kuulun yhteiskuntaan, ja kokemus siitä, että ei jätetä yksin.

Kun yhteiskunta uskoo kykyynsä selviytyä, yksilökin uskaltaa suunnitella: opiskella, perustaa perheen, investoida, rakentaa uraa. Huominen ei ole vain uhka, vaan myös mahdollisuus.

Luottamus kasvaa, kun ihmiset kokevat, että heitä kohdellaan reilusti. Reiluus rakentaa yhteenkuuluvuutta, joka on yksi onnellisuuden vahvimmista lähteistä.

Tunne, että oma tekeminen liittyy johonkin itseä suurempaan. Olen osa ketjua, joka ylläpitää turvallisuutta.

Kun maailma on epäselvä, yhteinen tilannekuva on yhteiskunnan liima. Lait ja pelisäännöt pitävät, päätöksiä tehdään perustellen ja apua saa, kun sitä tarvitsee.

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia

Kokonaisturvallisuus kuuluu kaikille

Turvallisuuskomitea
Puolustusministeriö
Eteläinen Makasiinikatu 8
PL 31, 00131 HELSINKI
Puhelin: +358 295 16001
turvallisuuskomitea@gov.fi

Mirva Ojala
mirva.ojala@gov.fi

Turvallisuuskomitea yhteensovittaa kokonaisuutta

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Kokonaisturvallisuuteen liittyvä ennakoivan varautumisen pysyvä ja laajapohjainen yhteistoimintaelin.

Kokoontuu säännöllisesti ja toimii tasa-arvoisena foorumina eri toimijoiden kesken.

Avustaa valtioneuvostoa ja ministeriöitä.

Turvallisuus-viranomaiset | Elinkeino-elämä

Ministeriöt & TPK | Järjestöt

POHA = Poliisihallitus
PELO = Pelastusosasto
RVL = Rajavartiolaitos
SUPO = Suojelupoliisi
PV = Puolustusvoimat

HVK = Huoltovarmuuskeskus
HVN = Huoltovarmuusneuvosto

TPK = Tasavallan presidentin kanslia

KP = Kansliapäällikkö
VS = Valtiosihteeri
EUVSI = EU-asioiden valtiosihteeri
VJ = Viestintäjohtaja